

LEGE nr. 47 din 18 mai 1992 (*republicată*)

privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale

EMITENT • PARLAMENTUL

Publicat în MONITORUL OFICIAL nr. 643 din 16 iulie 2004

Data intrării în vigoare 16-07-2004

Notă *) Republicată în temeiul dispozițiilor art. III din Legea nr. 232/2004 pentru modificarea și completarea Legii nr. 47/1992 privind organizarea și funcționarea Curții Constituționale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 502 din 3 iunie 2004, dându-se textelor o nouă numerotare.

Legea nr. 47/1992 a mai fost republicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 187 din 7 august 1997, iar ulterior a mai fost modificată prin Legea nr. 124/2000 privind structura personalului Curții Constituționale, publicată în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 331 din 17 iulie 2000.

Capitolul I Dispoziții generale

Articolul 1

- (1) Curtea Constituțională este garantul supremației Constituției.
- (2) Curtea Constituțională este unica autoritate de jurisdicție constituțională în România.
- (3) Curtea Constituțională este independentă față de orice altă autoritate publică și se supune numai Constituției și prezentei legi.

Articolul 2

- (1) Curtea Constituțională asigură controlul constituționalității legilor, a tratatelor internaționale, a regulamentelor Parlamentului și a ordonanțelor Guvernului.
- (2) Sunt neconstituționale prevederile actelor prevăzute la alin. (1), care încalcă dispozițiile sau principiile Constituției.
- (3) Curtea Constituțională se pronunță numai asupra constituționalității actelor cu privire la care a fost sesizată, fără a putea modifica sau completa prevederile supuse controlului.

Articolul 3

- (1) Atribuțiile Curții Constituționale sunt cele stabilite de Constituție și de prezenta lege.
- (2) În exercitarea atribuțiilor care îi revin Curtea Constituțională este singura în drept să hotărască asupra competenței sale.
- (3) Competența Curții Constituționale, stabilită potrivit alin. (2), nu poate fi contestată de nici o autoritate publică.

Articolul 4

Sediul Curții Constituționale este în municipiul București.

Capitolul II Organizarea Curții Constituționale

Articolul 5

- (1) Curtea Constituțională se compune din 9 judecători numiți pentru un mandat de 9 ani, care nu poate fi prelungit sau înnoit.
- (2) Trei judecători sunt numiți de Camera Deputaților, trei de Senat și trei de Președintele României.
- (3) Curtea Constituțională se înnoiește cu o treime din numărul judecătorilor din 3 în 3 ani.
- (4) Fiecare Cameră a Parlamentului numește, cu votul majorității membrilor săi, la propunerea Biroului permanent și pe baza recomandării Comisiei juridice, în calitate de judecător, persoana care a întrunit numărul cel mai mare de voturi.
- (5) Candidaturile se pot depune la Comisia juridică de grupurile parlamentare, de deputați și de senatori. Fiecare candidat va depune "curriculum vitae" și actele doveditoare că îndeplinește condițiile prevăzute de Constituție. Candidații vor fi audiați de comisie și de plenul Camerei. Raportul Comisiei juridice se va referi, motivat, la toți candidații.

Articolul 6

Curtea Constituțională își desfășoară activitatea în plen, în condițiile prezentei legi și ale Regulamentului de organizare și funcționare a Curții Constituționale, iar actele Curții se adoptă cu votul majorității judecătorilor, dacă prin prezenta lege nu se prevede altfel.

Articolul 7

(1) Curtea Constituțională are un președinte ales prin vot secret, pentru o perioadă de 3 ani, cu majoritatea voturilor judecătorilor, în termen de 5 zile de la înnoirea Curții.

(2) Mandatul președintelui poate fi reînnoit.

(3) Pentru alegerea președintelui, fiecare grupă de judecători numiți de Camera Deputaților, de Senat și de Președintele României poate propune o singură candidatură. Dacă la primul tur de scrutin nici un candidat nu întrunește majoritatea voturilor, se va proceda la al doilea tur de scrutin între primii doi clasati sau trași la sorți, dacă toți candidații obțin același număr de voturi. Operațiunile de alegere a președintelui sunt conduse de judecătorul cel mai în vârstă.

(4) Președintele numește un judecător care îi va ține locul în timpul absenței.

Articolul 8

(1) În caz de vacanță a funcției, se alege un președinte până la încheierea perioadei de 3 ani prevăzute la art. 7 alin. (1).

(2) Alegerea are loc în termen de 5 zile de la constatarea vacanței, potrivit procedurii prevăzute la art. 7 alin. (3).

Articolul 9

(1) Președintele Curții Constituționale are următoarele atribuții:

- a) coordonează activitatea Curții Constituționale;
- b) convoacă și prezidează ședințele Curții Constituționale;
- c) desemnează judecătorul-raportor în cazurile prevăzute de lege și stabilește termenele de judecată;
- d) reprezintă Curtea Constituțională în fața autorităților publice și a altor organizații, române sau străine;
- e) constată cazurile de încetare a mandatului judecătorilor, prevăzute în prezenta lege, și sesizează autoritățile publice care i-au numit, pentru ocuparea postului devenit vacant;
- f) îndeplinește alte atribuții prevăzute de lege sau de Regulamentul de organizare și funcționare a Curții Constituționale.

(2) Președintele supraveghează activitatea de ordonator de credite a secretarului general al Curții Constituționale.

(3) În exercitarea atribuțiilor de conducere administrativă, președintele emite ordine.

Capitolul III

Competența Curții Constituționale

Secțiunea 1

Dispoziții comune

Articolul 10

(1) Curtea Constituțională poate fi sesizată în cazurile expres prevăzute de art. 146 din Constituție, republicată, sau de legea sa organică.

(2) Sesizările trebuie făcute în formă scrisă și motivate.

Articolul 11

(1) Curtea Constituțională pronunță decizii, hotărâri și emite avize, după cum urmează:

A. Decizii, în cazurile în care:

a) se pronunță asupra constituționalității legilor, înainte de promulgarea acestora, la sesizarea Președintelui României, a unuia dintre președinții celor două Camere, a Guvernului, a Înaltei Curți de Casație și Justiție, a Avocatului Poporului, a unui număr de cel puțin 50 de deputați sau de cel puțin 25 de senatori, precum și, din oficiu, asupra inițiativelor de revizuire a Constituției;

b) se pronunță asupra constituționalității tratatelor sau altor acorduri internaționale, înainte de ratificarea acestora de Parlament, la sesizarea unuia dintre președinții celor două Camere, a unui număr de cel puțin 50 de deputați sau de cel puțin 25 de senatori;

c) se pronunță asupra constituționalității regulamentelor Parlamentului, la sesizarea unuia dintre președinții celor două Camere, a unui grup parlamentar sau a unui număr de cel puțin 50 de deputați sau de cel puțin 25 de senatori;

d) hotărăște asupra excepțiilor de neconstituționalitate privind legile și ordonanțele, ridicate în fața instanțelor judecătorești sau de arbitraj comercial, precum și a celor ridicate direct de Avocatul Poporului;

e) soluționează conflictele juridice de natură constituțională dintre autoritățile publice, la cererea Președintelui României, a unuia dintre președinții celor două Camere, a primului-ministru sau a președintelui Consiliului Superior al Magistraturii;

f) hotărăște asupra contestațiilor care au ca obiect constituționalitatea unui partid politic.

B. Hotărâri, în cazurile în care:

a) veghează la respectarea procedurii pentru alegerea Președintelui României și confirmă rezultatele sufragiului;

- b)** constată existența împrejurărilor care justifică interimatul în exercitarea funcției de Președinte al României și comunică cele constatate Parlamentului și Guvernului;
  - c)** veghează la respectarea procedurii pentru organizarea și desfășurarea referendumului și confirmă rezultatele acestuia;
  - d)** verifică îndeplinirea condițiilor pentru exercitarea inițiativei legislative de către cetățeni.
- C. Avize consultative pentru propunerea de suspendare din funcție a Președintelui României.
- (2)** Deciziile și hotărârile se pronunță în numele legii.
  - (3)** Deciziile, hotărârile și avizele Curții Constituționale se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I. Deciziile și hotărârile Curții Constituționale sunt general obligatorii și au putere numai pentru viitor.

Articolul 12

- (1)** Ședințele de judecată sunt publice, în afară de cazul în care, din motive întemeiate, Curtea hotărăște altfel.
- (2)** Părțile au acces la lucrările dosarului.
- (3)** Actele și lucrările Curții Constituționale, pe baza cărora aceasta pronunță deciziile și hotărârile ori emite avizele prevăzute la art. 11, nu sunt destinate publicității.

Articolul 13

Cererile adresate Curții Constituționale sunt scutite de taxe de timbru.

Articolul 14

Procedura jurisdicțională prevăzută de prezenta lege se completează cu regulile procedurii civile, în măsura în care ele sunt compatibile cu natura procedurii în fața Curții Constituționale. Compatibilitatea se hotărăște exclusiv de Curte.

Secțiunea a 2-a Procedura jurisdicțională

1. Controlul constituționalității legilor înainte de promulgare

Articolul 15

- (1)** Curtea Constituțională se pronunță asupra constituționalității legilor înainte de promulgarea acestora, la sesizarea Președintelui României, a unuia dintre președinții celor două Camere, a Guvernului, a Înaltei Curți de Casație și Justiție, a Avocatului Poporului, a unui număr de cel puțin 50 de deputați sau de cel puțin 25 de senatori.
- (2)** În vederea exercitării dreptului de sesizare a Curții Constituționale, cu 5 zile înainte de a fi trimisă spre promulgare, legea se comunică Guvernului, Înaltei Curți de Casație și Justiție, precum și Avocatului Poporului și se depune la secretarul general al Camerei Deputaților și la cel al Senatului. În cazul în care legea a fost adoptată cu procedură de urgență, termenul este de 2 zile.
- (3)** Data la care legea a fost depusă la secretarii generali ai Camerelor se aduce la cunoștință în plenul fiecărei Camere în termen de 24 de ore de la depunere. Depunerea și comunicarea se fac numai în zilele în care Camerele Parlamentului lucrează în plen.
- (4)** Sesizarea făcută de parlamentari se trimite Curții Constituționale în ziua primirii ei, de către secretarul general al Camerei respective.

Articolul 16

- (1)** În cazul sesizării Curții Constituționale de unul dintre președinții celor două Camere ale Parlamentului, de parlamentari, de Guvern, de Înalta Curte de Casație și Justiție sau de Avocatul Poporului, Curtea va comunica Președintelui României sesizarea primită, în ziua înregistrării.
- (2)** Dacă sesizarea s-a făcut de Președintele României, de parlamentari, de Înalta Curte de Casație și Justiție sau de Avocatul Poporului, Curtea Constituțională o va comunica, în termen de 24 de ore de la înregistrare, președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului, precizând și data când vor avea loc dezbaterile.
- (3)** Dacă sesizarea s-a făcut de președintele uneia dintre Camerele Parlamentului, Curtea Constituțională o va comunica președintelui celeilalte Camere, Guvernului, precum și Avocatului Poporului, iar dacă sesizarea s-a făcut de către Guvern, Curtea o va comunica președinților celor două Camere ale Parlamentului, precum și Avocatului Poporului, prevederile alin. (2) aplicându-se în mod corespunzător.

Articolul 17

- (1)** Până la data dezbaterilor, președinții celor două Camere ale Parlamentului, Guvernul și Avocatul Poporului pot prezenta, în scris, punctul lor de vedere.
- (2)** Punctul de vedere al Guvernului se prezintă numai sub semnătura primului-ministru.

Articolul 18

(1) Dezbaterile are loc în plenul Curții Constituționale, cu participarea judecătorilor Curții, pe baza sesizării, a documentelor și a punctelor de vedere primite, atât asupra prevederilor menționate în sesizare, cât și asupra celor de care, în mod necesar și evident, nu pot fi disociate.

(2) Decizia se pronunță, în urma deliberării, cu votul majorității judecătorilor și se comunică Președintelui României. Decizia prin care se constată neconstituționalitatea legii se comunică președinților celor două Camere ale Parlamentului și primului-ministru.

(3) În cazurile de neconstituționalitate care privesc legile, înainte de promulgarea acestora, Parlamentul este obligat să reexamineze dispozițiile respective pentru punerea lor de acord cu decizia Curții Constituționale.

2. Verificarea constituționalității inițiativelor de revizuire a Constituției

Articolul 19

Înainte de sesizarea Parlamentului pentru inițierea procedurii legislative de revizuire a Constituției, proiectul de lege sau propunerea legislativă, însoțită de avizul Consiliului Legislativ, se depune la Curtea Constituțională, care este obligată ca, în termen de 10 zile, să se pronunțe asupra respectării dispozițiilor constituționale privind revizuirea.

Articolul 20

La primirea proiectului de lege sau a propunerii legislative, președintele Curții numește un judecător-raportor și stabilește termenul de judecată.

Articolul 21

(1) Curtea Constituțională se pronunță asupra proiectului de lege sau a propunerii legislative cu votul a două treimi din numărul judecătorilor.

(2) Decizia Curții se comunică celor care au inițiat proiectul de lege sau propunerea legislativă ori, după caz, reprezentantului acestora.

Articolul 22

Proiectul de lege sau propunerea legislativă se prezintă Parlamentului numai împreună cu decizia Curții Constituționale, comunicată potrivit art. 21 alin. (2).

Articolul 23

(1) În termen de 5 zile de la adoptarea legii de revizuire a Constituției, Curtea Constituțională se pronunță, din oficiu, asupra acesteia, prevederile art. 20 și 21 aplicându-se în mod corespunzător.

(2) Decizia prin care se constată că nu au fost respectate dispozițiile constituționale referitoare la revizuire se trimite Camerei Deputaților și Senatului, în vederea reexaminării legii de revizuire a Constituției, pentru punerea ei de acord cu decizia Curții Constituționale.

3. Controlul constituționalității tratatelor sau a altor acorduri internaționale

Articolul 24

(1) Curtea Constituțională se pronunță asupra constituționalității tratatelor sau a altor acorduri internaționale înainte de ratificarea acestora de Parlament, la sesizarea unuia dintre președinții celor două Camere, a unui număr de cel puțin 50 de deputați sau de cel puțin 25 de senatori.

(2) Dacă sesizarea s-a făcut de președintele uneia dintre Camerele Parlamentului, Curtea Constituțională o va comunica Președintelui României, președintelui celeilalte Camere, precum și Guvernului.

(3) Sesizarea făcută de parlamentari se înregistrează, după caz, la Senat sau la Camera Deputaților și se trimite Curții Constituționale, în ziua primirii ei, de către secretarul general al Camerei respective.

(4) Curtea Constituțională comunică sesizarea Președintelui României, președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului.

Articolul 25

Până la data dezbaterilor în plenul Curții Constituționale, Președintele României, președinții celor două Camere ale Parlamentului și Guvernul pot prezenta, în scris, punctele lor de vedere.

Articolul 26

(1) Dezbaterile asupra constituționalității tratatului sau a acordului internațional are loc în plenul Curții Constituționale, pe baza sesizării, a documentelor și a punctelor de vedere primite, atât asupra prevederilor menționate în sesizare, cât și asupra celor de care, în mod necesar și evident, acestea nu pot fi disociate.

(2) Decizia se pronunță, în urma deliberării, cu votul majorității judecătorilor și se comunică Președintelui României, președinților celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului.

(3) În cazul în care constituționalitatea tratatului sau a acordului internațional a fost constatată potrivit art. 146 lit. b) din Constituție, republicată, acesta nu poate face obiectul unei excepții de neconstituționalitate. Tratatul sau acordul internațional constatat ca fiind neconstituțional nu poate fi ratificat.

4. Controlul constituționalității regulamentelor Parlamentului

Articolul 27

(1) Curtea Constituțională se pronunță asupra constituționalității regulamentelor Parlamentului, la sesizarea unuia dintre președinții celor două Camere, a unui grup parlamentar sau a unui număr de cel puțin 50 de deputați sau de cel puțin 25 de senatori.

(2) În cazul în care sesizarea se face de parlamentari, ea se trimite Curții Constituționale de către secretarul general al Camerei din care aceștia fac parte, în ziua depunerii, iar Curtea Constituțională o va comunica, în termen de 24 de ore de la înregistrare, președinților celor două Camere, cu precizarea datei când va avea loc dezbaterea.

(3) Până la data dezbaterii, președinții Camerelor pot comunica punctul de vedere al birourilor permanente.

Articolul 28

(1) Dezbaterea are loc în plenul Curții Constituționale, pe baza sesizării și a punctelor de vedere primite.

(2) Decizia se pronunță cu votul majorității judecătorilor Curții și se aduce la cunoștință Camerei al cărei regulament a fost dezbătut.

(3) Dacă prin decizie se constată neconstituționalitatea unor dispoziții ale regulamentului, Camera sesizată va reexamina, în termen de 45 de zile, aceste dispoziții, pentru punerea lor de acord cu prevederile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile din regulament declarate neconstituționale sunt suspendate. La expirarea termenului de 45 de zile, dispozițiile regulamentare declarate neconstituționale își încetează efectele juridice.

5. Soluționarea excepției de neconstituționalitate ridicate în fața instanțelor judecătorești sau de arbitraj comercial

Articolul 29

(1) Curtea Constituțională decide asupra excepțiilor ridicate în fața instanțelor judecătorești sau de arbitraj comercial privind neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare, care are legătură cu soluționarea cauzei în orice fază a litigiului și oricare ar fi obiectul acestuia.

(2) Excepția poate fi ridicată la cererea uneia dintre părți sau, din oficiu, de către instanța de judecată ori de arbitraj comercial. De asemenea, excepția poate fi ridicată de procuror în fața instanței de judecată, în cauzele la care participă.

(3) Nu pot face obiectul excepției prevederile constatate ca fiind neconstituționale printr-o decizie anterioară a Curții Constituționale.

(4) Sesizarea Curții Constituționale se dispune de către instanța în fața căreia s-a ridicat excepția de neconstituționalitate, printr-o încheiere care va cuprinde punctele de vedere ale părților, opinia instanței asupra excepției, și va fi însoțită de dovezile depuse de părți. Dacă excepția a fost ridicată din oficiu, încheierea trebuie motivată, cuprinzând și susținerile părților, precum și dovezile necesare.

(5) Pe perioada soluționării excepției de neconstituționalitate judecarea cauzei se suspendă.

(6) Dacă excepția este inadmisibilă, fiind contrară prevederilor alin. (1), (2) sau (3), instanța respinge printr-o încheiere motivată cererea de sesizare a Curții Constituționale. Încheierea poate fi atacată numai cu recurs la instanța imediat superioară, în termen de 48 de ore de la pronunțare. Recursul se judecă în termen de 3 zile.

Articolul 30

(1) Primind încheierea prevăzută la art. 29 alin. (4), președintele Curții Constituționale va desemna judecătorul-raportor și va comunica încheierea prin care a fost sesizată Curtea Constituțională președinților celor două Camere ale Parlamentului, Guvernului și Avocatului Poporului, indicându-le data până la care pot să trimită punctul lor de vedere. Prevederile art. 17 alin. (2) se aplică în mod corespunzător.

(2) Judecătorul desemnat ca raportor, potrivit alin. (1), este obligat să ia măsurile necesare pentru administrarea probelor la data judecății.

(3) Judecata are loc la termenul stabilit, pe baza actelor cuprinse în dosar, cu înștiințarea părților și a Ministerului Public.

(4) Participarea procurorului la judecată este obligatorie.

(5) Părțile pot fi reprezentate prin avocați cu drept de a pleda la Înalta Curte de Casație și Justiție.

Articolul 31

(1) Decizia prin care se constată neconstituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau dintr-o ordonanță în vigoare este definitivă și obligatorie.

(2) În caz de admitere a excepției, Curtea se va pronunța și asupra constituționalității altor prevederi din actul atacat, de care, în mod necesar și evident, nu pot fi disociate prevederile menționate în sesizare.

(3) Dispozițiile din legile și ordonanțele în vigoare constatate ca fiind neconstituționale își încetează efectele juridice la 45 de zile de la publicarea deciziei Curții Constituționale, dacă, în acest interval, Parlamentul sau Guvernul, după caz, nu pune de acord prevederile neconstituționale cu dispozițiile Constituției. Pe durata acestui termen, dispozițiile constatate ca fiind neconstituționale sunt suspendate de drept.

(4) Deciziile pronunțate în condițiile alin. (1) se comunică celor două Camere ale Parlamentului și Guvernului.

6. Soluționarea excepției de neconstituționalitate ridicate de Avocatul Poporului

Articolul 32

Curtea Constituțională hotărăște asupra excepțiilor de neconstituționalitate ridicate direct de Avocatul Poporului privind constituționalitatea unei legi sau ordonanțe ori a unei dispoziții dintr-o lege sau ordonanță în vigoare.

Articolul 33

La soluționarea excepției de neconstituționalitate, dispozițiile art. 29-31 se aplică în mod corespunzător.

7. Soluționarea conflictelor juridice de natură constituțională dintre autoritățile publice

Articolul 34

(1) Curtea Constituțională soluționează conflictele juridice de natură constituțională dintre autoritățile publice, la cererea Președintelui României, a unuia dintre președinții celor două Camere, a primului-ministru sau a președintelui Consiliului Superior al Magistraturii.

(2) Cererea de soluționare a conflictului va menționa autoritățile publice aflate în conflict, textele legale asupra cărora poartă conflictul, prezentarea poziției părților și opinia autorului cererii.

Articolul 35

(1) Primind cererea, președintele Curții Constituționale o va comunica părților aflate în conflict, solicitându-le să își exprime, în scris, în termenul stabilit, punctul de vedere asupra conținutului conflictului și a eventualelor căi de soluționare a acestuia, și va desemna judecătorul-raportor.

(2) La data primirii ultimului punct de vedere, dar nu mai târziu de 20 de zile de la primirea cererii, președintele Curții Constituționale stabilește termenul pentru ședința de judecată și citează părțile implicate în conflict. Dezbaterile va avea loc la data stabilită de președintele Curții Constituționale chiar dacă vreuna dintre autoritățile publice implicate nu respectă termenul stabilit pentru prezentarea punctului de vedere.

(3) Dezbaterile are loc pe baza raportului prezentat de judecătorul-raportor, a cererii de sesizare, a punctelor de vedere prezentate potrivit alin. (1), a probelor administrate și a susținerilor părților.

Articolul 36

Decizia prin care se soluționează conflictul juridic de natură constituțională este definitivă și se comunică autorului sesizării, precum și părților aflate în conflict, înainte de publicarea acesteia în Monitorul Oficial al României, Partea I.

8. Respectarea procedurii pentru alegerea Președintelui României

Articolul 37

(1) Curtea Constituțională veghează la respectarea procedurii pentru alegerea Președintelui României și confirmă rezultatele sufragiului.

(2) Rezultatul alegerilor pentru funcția de Președinte al României este validat de Curtea Constituțională.

Articolul 38

Contestațiile cu privire la înregistrarea sau neînregistrarea candidaturii la funcția de Președinte al României, precum și cele cu privire la împiedicarea unui partid sau a unei formațiuni politice ori a unui candidat de a-și desfășura campania electorală în condițiile legii se soluționează de Curtea Constituțională, cu votul majorității judecătorilor, în termenele prevăzute de legea pentru alegerea Președintelui României.

9. Judecarea contestațiilor care au ca obiect constituționalitatea unui partid politic

Articolul 39

(1) Curtea Constituțională decide asupra contestațiilor care au ca obiect constituționalitatea unui partid politic.

(2) Contestația privind constituționalitatea unui partid politic poate fi formulată de președintele uneia dintre Camerele Parlamentului sau de Guvern. Președintele Camerei poate formula contestația numai pe baza unei hotărâri adoptate de Cameră cu votul majorității membrilor săi.

(3) Contestația trebuie motivată și va fi însoțită de dovezile pe care se întemeiază.

Articolul 40

(1) Pentru soluționarea contestației, președintele Curții Constituționale va desemna judecătorul-raportor, care este obligat să o comunice, împreună cu actele doveditoare, partidului politic la care se referă contestația, precizându-i data până la care poate depune un memoriu în apărare, însoțit de dovezile corespunzătoare.

(2) Contestația se judecă, pe baza raportului prezentat de judecătorul desemnat în acest scop și a probelor administrate, cu citarea contestatorului, a partidului politic a cărui constituționalitate este contestată și a Ministerului Public.

(3) Camera Parlamentului care a depus contestația poate fi reprezentată de persoana desemnată de aceasta, iar Guvernul, de Ministerul Justiției. Partidul politic poate fi reprezentat și prin avocat cu drept de a pleda în fața Înaltei Curți de Casație și Justiție.

(4) Decizia Curții nu este supusă căilor de atac.

Articolul 41

(1) Partidele politice pot fi declarate neconstituționale în cazurile prevăzute de art. 40 alin. (2) din Constituție, republicată.

(2) Decizia de admitere a contestației se comunică Tribunalului București în vederea radierii partidului politic neconstituțional din Registrul partidelor politice.

10. Emiterea avizului pentru suspendarea din funcție a Președintelui României

Articolul 42

(1) Curtea Constituțională dă aviz consultativ pentru propunerea de suspendare din funcție a Președintelui României.

(2) Propunerea de suspendare din funcție a Președintelui României împreună cu dovezile pe care se întemeiază se trimit în copie Curții Constituționale, de președintele care a condus ședința comună a celor două Camere.

(3) Președintele Curții Constituționale, primind cererea, va desemna judecătorul-raportor.

Articolul 43

(1) Avizul cu privire la suspendarea din funcție a Președintelui României se emite de Curtea Constituțională în urma dezbaterii propunerii de suspendare și a dovezilor prezentate.

(2) Președintele României va fi încunoștințat asupra datei fixate pentru dezbateri și poate da explicații cu privire la faptele ce i se impută.

(3) Avizul Curții Constituționale se comunică președinților celor două Camere ale Parlamentului și Președintelui României.

11. Constatarea existenței împrejurărilor care justifică interimatul în exercitarea funcției de Președinte al României

Articolul 44

(1) Curtea Constituțională constată existența împrejurărilor care justifică interimatul în exercitarea funcției de Președinte al României și comunică cele constatate Parlamentului și Guvernului.

(2) Vacanța funcției de Președinte al României se constată la cererea președintelui uneia dintre Camerele Parlamentului sau a președintelui interimar care exercită atribuțiile Președintelui României în perioada cât acesta este suspendat din funcție.

(3) În cazul în care Președintele României a fost suspendat din funcție, cererea pentru constatarea existenței împrejurărilor care justifică interimatul se face de președintele care a condus lucrările ședinței comune a celor două Camere ale Parlamentului, pe baza hotărârii adoptate în ședința comună.

(4) Dacă interimatul funcției de Președinte al României se datorează imposibilității temporare de a-și exercita atribuțiile, cererea se face de Președintele României sau de președintele uneia dintre Camerele Parlamentului.

Articolul 45

Cererea pentru constatarea existenței împrejurărilor care justifică interimatul funcției de Președinte al României va fi însoțită de dovezile necesare, iar constatarea acestor împrejurări se face de Curtea Constituțională, cu votul majorității judecătorilor.

12. Exercițarea atribuțiilor privitoare la organizarea și desfășurarea referendumului și la confirmarea rezultatelor acestuia

Articolul 46

(1) Curtea Constituțională veghează la respectarea procedurii pentru organizarea și desfășurarea referendumului și confirmă rezultatele acestuia.

(2) Pentru ducerea la îndeplinire a prevederilor alin. (1), Curtea Constituțională poate cere informații de la autoritățile publice.

(3) Biroul Electoral Central este obligat să prezinte, la solicitarea Curții Constituționale, informări asupra fazelor și operațiunilor de desfășurare a referendumului.

Articolul 47

(1) Plenul Curții Constituționale decide cu o majoritate de două treimi asupra valabilității referendumului.

(2) Hotărârea Curții Constituționale stabilește dacă a fost respectată procedura pentru organizarea și desfășurarea referendumului și confirmă rezultatele acestuia.

(3) Înaintea publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, hotărârea Curții Constituționale se prezintă Camerei Deputaților și Senatului, întrunite în ședință comună.

13. Verificarea îndeplinirii condițiilor pentru exercitarea inițiativei legislative de către cetățeni

Articolul 48

Curtea Constituțională, din oficiu sau pe baza sesizării președintelui Camerei Parlamentului la care s-a înregistrat inițiativa legislativă a cetățenilor, se pronunță asupra:

- a) caracterului constituțional al propunerii legislative ce face obiectul inițiativei cetățenilor;
- b) îndeplinirii condițiilor referitoare la publicarea acestei propuneri și dacă listele de susținători sunt atestate de către primarii unităților administrativ-teritoriale ori de către împuterniciții acestora;
- c) întrunirii numărului minim de susținători pentru promovarea inițiativei, prevăzut la art. 74 alin. (1) sau, după caz, la art. 150 alin. (1) din Constituție, republicată, precum și asupra respectării dispersiei teritoriale în județe și în municipiul București, prevăzută de aceleași articole.

Articolul 49

La primirea sesizării, președintele Curții Constituționale desemnează judecătorul-raportor și stabilește termenul pentru întrunirea judecătorilor, în vederea verificării inițiativei.

Capitolul IV Plenul Curții Constituționale

Articolul 50

Plenul Curții Constituționale, alcătuit din judecătorii Curții, îndeplinește atribuțiile acesteia, prevăzute de Constituție și de lege. Plenul poate lua orice măsură necesară pentru buna desfășurare a activității Curții.

Articolul 51

- (1) Curtea Constituțională lucrează legal în prezența a două treimi din numărul judecătorilor. Plenul decide cu votul majorității judecătorilor Curții, dacă prin lege nu se prevede altfel.
- (2) Soluțiile adoptate de Curtea Constituțională în exercitarea atribuțiilor jurisdicționale se înscriu în condica ședințelor de judecată, iar în materie administrativă se consemnează, pentru fiecare ședință în parte, într-un proces-verbal pe baza căruia se emite o hotărâre, semnată de președintele Curții și contrasemnată de secretarul general.
- (3) Pentru exercitarea altor atribuții decât cele jurisdicționale, Plenul se convoacă de președintele Curții Constituționale, din proprie inițiativă sau la cererea scrisă a unui judecător. Convocarea se face cu anunțarea ordinii de zi, care se adoptă în plen, la începutul ședinței.

Capitolul V Reguli procedurale specifice activității Curții Constituționale

Articolul 52

- (1) La ședințele Plenului participă toți judecătorii Curții Constituționale, în afară de situațiile în care unii absentează în mod justificat.
- (2) Ședințele sunt prezidate de președintele Curții Constituționale. În lipsa președintelui Curții, ședințele sunt prezidate de un judecător desemnat de acesta. La ședințe participă în mod obligatoriu magistratul-asistent repartizat pe lângă judecătorul-raportor, iar în cazurile prevăzute de lege, reprezentantul Ministerului Public și alte persoane sau autorități, înștiințate în acest scop.
- (3) Dezbaterile au loc cu participarea numai a judecătorilor Curții Constituționale, pe baza sesizării și a celorlalte documente aflate la dosar și, cu excepția cazurilor prevăzute la art. 146 lit. d), e) și k) din Constituție, republicată, fără înștiințarea părților. Președintele Curții poate invita, pentru relații, persoanele considerate necesare.

Articolul 53

- (1) Accesul publicului este limitat la numărul de locuri din sala de ședință. Secretarul general va lua măsuri pentru asigurarea accesului publicului în sala de ședințe.
- (2) În scopul asigurării solemnității ședinței, utilizarea în sala de ședință a aparatelor ce permit înregistrarea, fixarea sau transmiterea cuvântului ori a imaginii este admisă numai înaintea începerii dezbaterilor și cu autorizarea prealabilă a președintelui Curții Constituționale.
- (3) Este interzis ca în sala de ședință să se facă propagandă de orice fel, prin viu grai ori prin afișe, pancarte sau alte materiale de acest gen, sub sancțiunea evacuării din sală și a sesizării organelor de poliție, dacă președintele Curții Constituționale apreciază că fapta are caracter grav.
- (4) Dispozițiile art. 122 și 123 din Codul de procedură civilă sunt aplicabile.
- (5) Conexarea dosarelor aflate pe rolul Curții Constituționale se dispune atunci când obiectul excepției este identic.

Articolul 54

În timpul ședințelor publice, judecătorii, magistrații-asistenți, procurorii și avocații poartă robă.

Articolul 55

Curtea Constituțională, legal sesizată, procedează la examinarea constituționalității, nefiind aplicabile dispozițiile Codului de procedură civilă referitoare la suspendarea, întreruperea sau stingerea procesului și nici cele privind recuzarea judecătorilor.

Articolul 56

În cursul ședinței publice, magistratul-asistent va consemna în registrul de note, numerotat și sigilat, numărul dosarului, susținerile orale ale părților și ale procurorului, măsurile dispuse de Curtea Constituțională, precum și toate celelalte aspecte rezultând din desfășurarea dezbaterilor. Pe baza acestuia, magistratul-asistent va întocmi încheierea de dezbateri. Registrul de note se păstrează în arhiva Curții timp de 5 ani de la data ultimelor note scrise.

Articolul 57

În cazul în care Curtea Constituțională rămâne în pronunțare, președintele anunță ziua stabilită pentru aceasta. Amânarea pronunțării nu va depăși, de regulă, 30 de zile. În condica de ședință se va trece în momentul pronunțării și termenul la care au avut loc dezbaterile.

Articolul 58

- (1) Deliberarea se face în secret și la ea vor fi prezenți numai judecătorii care au participat la dezbateri. Magistratul-asistent care a pregătit dezbaterile și a participat la ele poate fi consultat.
- (2) Judecătorul-raportor votează primul, cel mai tânăr judecător, al doilea, apoi ceilalți judecători și, la sfârșit, președintele Curții Constituționale.
- (3) În situația în care un judecător cere să se întrerupă deliberarea pentru o mai bună studiere a problemelor ce formează obiectul dezbaterii și președintele Curții Constituționale sau cel puțin o treime din numărul judecătorilor Plenului consideră cererea justificată, se va amâna pronunțarea pentru o altă dată, ținându-se seama de urgența cauzei.
- (4) Dacă în cursul deliberării se constată necesitatea lămuririi suplimentare a unor aspecte, președintele Curții Constituționale poate dispune redeschiderea dezbaterilor, luând măsurile procesuale necesare.

Articolul 59

- (1) Rezultatul deliberării se înscrie într-o minută, care se semnează de judecătorii care au participat la ședință și de magistratul-asistent.
- (2) Magistratul-asistent va consemna de îndată în condica de ședință soluțiile date, care se semnează de către judecători.
- (3) Judecătorul care a votat împotriva poate formula opinie separată. Cu privire la motivarea deciziei se poate formula opinie concurentă. Opinia separată și, după caz, cea concurentă se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I, împreună cu decizia.

Articolul 60

- (1) Deciziile, hotărârile și avizele se redactează în scris de către magistratul-asistent care a participat la dezbateri, sub îndrumarea judecătorului-raportor. Termenul de redactare este de cel mult 30 de zile de la pronunțare.
- (2) Deciziile, hotărârile și avizele se certifică de către președintele Curții Constituționale și de magistratul-asistent care a participat la dezbateri. Ele primesc număr în ordinea înscrierii lor în condica de ședință, separat pentru decizii, hotărâri și avize.
- (3) Curtea Constituțională editează culegeri de decizii și hotărâri și organizează sistematizarea jurisprudenței sale.

Capitolul VI

Statutul judecătorilor Curții Constituționale

Articolul 61

- (1) Judecătorii Curții Constituționale sunt independenți în exercitarea atribuțiilor lor și sunt inamovibili pe durata mandatului.
- (2) Judecătorii Curții Constituționale nu pot fi trași la răspundere juridică pentru opiniile și voturile exprimate la adoptarea soluțiilor.
- (3) Judecătorii Curții Constituționale trebuie să aibă pregătire juridică superioară, înaltă competență profesională și o vechime de cel puțin 18 ani în activitatea juridică sau în învățământul juridic superior.
- (4) Funcția de judecător este incompatibilă cu oricare altă funcție publică sau privată, cu excepția funcțiilor didactice din învățământul juridic superior.

Articolul 62

Numirea judecătorilor, în condițiile prezentei legi, se poate face numai cu acordul prealabil, exprimat în scris, al candidatului. În cazul în care candidatul ocupă o funcție incompatibilă cu aceea de judecător al Curții Constituționale sau face parte dintr-un partid politic, acordul trebuie să cuprindă angajamentul candidatului de a demisiona, la data numirii, din acea funcție sau din partidul politic al cărui membru este.

Articolul 63

(1) Judecătorii Curții Constituționale vor depune, în fața Președintelui României și a președinților celor două Camere ale Parlamentului, următorul jurământ:

"Jur să respect și să apăr Constituția, îndeplinindu-mi cu bună-credință și fără părtinire obligațiile de judecător al Curții Constituționale. Așa să-mi ajute Dumnezeu!"

(2) Jurământul se depune individual. Judecătorii Curții își vor exercita funcția de la data depunerii jurământului.

Articolul 64

Judecătorii Curții Constituționale sunt obligați:

- a) să-și îndeplinească funcția încredințată cu imparțialitate și în respectul Constituției;
- b) să păstreze secretul deliberărilor și al voturilor și să nu ia poziție publică sau să dea consultații în probleme de competența Curții Constituționale;
- c) în adoptarea actelor Curții Constituționale să-și exprime votul afirmativ sau negativ, abținerea de la vot nefiind permisă;
- d) să comunice președintelui Curții Constituționale orice activitate care ar putea atrage incompatibilitatea cu mandatul pe care îl exercită;
- e) să nu permită folosirea funcției pe care o îndeplinesc în scop de reclamă comercială sau propagandă de orice fel;
- f) să se abțină de la orice activitate sau manifestări contrare independenței și demnității funcției lor.

Articolul 65

Stabilirea abaterilor disciplinare ale judecătorilor, a sancțiunilor și a modului de aplicare a acestora este de competența exclusivă a Plenului Curții Constituționale.

Articolul 66

(1) Judecătorii Curții Constituționale nu pot fi arestați sau trimiși în judecată penală decât cu aprobarea Biroului permanent al Camerei Deputaților, al Senatului sau a Președintelui României, după caz, la cererea procurorului general al Parchetului de pe lângă Înalta Curte de Casație și Justiție.

(2) Competența de judecată pentru infracțiunile săvârșite de judecătorii Curții Constituționale aparține Înaltei Curți de Casație și Justiție.

(3) De la data trimiterii în judecată penală, judecătorul Curții Constituționale este suspendat de drept din funcția sa. În caz de condamnare definitivă, el este exclus de drept, iar în caz de achitare, suspendarea încetează.

Articolul 67

(1) Mandatul de judecător al Curții Constituționale încetează:

- a) la expirarea termenului pentru care a fost numit sau în caz de demisie, de pierdere a drepturilor electorale, de excludere de drept ori de deces;
- b) în situațiile de incompatibilitate sau de imposibilitate a exercitării funcției de judecător mai mult de 6 luni;
- c) în caz de încălcare a prevederilor art. 16 alin. (3) sau ale art. 40 alin. (3) din Constituție, republicată, sau pentru încălcarea gravă a obligațiilor prevăzute la art. 64.

(2) Constatarea încetării mandatului, potrivit lit. a), se face de președintele Curții Constituționale, iar în celelalte cazuri, încetarea mandatului se hotărăște în plen, cu votul majorității judecătorilor Curții.

Articolul 68

(1) Cu 3 luni înainte de expirarea mandatului fiecărui judecător, președintele Curții sesizează pe președintele Camerei Parlamentului care a numit judecătorul sau, după caz, pe Președintele României, solicitându-l să numească un altul în locul lui; numirea trebuie efectuată cu cel puțin o lună înainte de încetarea mandatului judecătorului predecesor.

(2) În cazul în care mandatul a încetat înainte de expirarea duratei pentru care judecătorul a fost numit, iar perioada rămasă depășește 6 luni, președintele va sesiza autoritatea publică prevăzută la alin. (1), în termen de cel mult 3 zile de la data încetării mandatului, în vederea numirii unui nou judecător. Mandatul judecătorului astfel numit încetează la expirarea duratei mandatului pe care l-a avut judecătorul înlocuit.

(3) În cazul în care perioada pentru care a fost numit noul judecător, potrivit alin. (2), este mai mică de 3 ani, acesta va putea fi numit, la reînnoirea Curții Constituționale, pentru un mandat complet de 9 ani.

Articolul 69

(1) După încetarea mandatului ca urmare a expirării perioadei pentru care el a fost acordat, judecătorul are dreptul să revină în postul ocupat anterior, dacă numirea sa la Curtea Constituțională s-a făcut cu condiția rezervării acestuia.

(2) În cazul în care judecătorul ocupa un post de magistrat, rezervarea postului este obligatorie.

(3) În perioada cât este rezervat, postul prevăzut la alin. (1) și (2) poate fi ocupat numai prin contract de muncă pe durată determinată.

Articolul 70

Președintele Curții Constituționale este egal în grad cu președintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, iar judecătorii Curții Constituționale, cu vicepreședintele Înaltei Curți de Casație și Justiție, beneficiind de indemnizație egală cu a acestora, majorată cu 15%, precum și de celelalte drepturi.

Articolul 71

Judecătorii care nu au domiciliul în municipiul București beneficiază de cazare gratuită, de transport săptămânal la și de la localitatea de domiciliu, precum și de diurnă pentru zilele în care participă la lucrările Curții Constituționale, în condițiile prevăzute de lege pentru deputați și senatori.

Articolul 72

(1) La încetarea mandatului, ca urmare a expirării termenului acestuia sau a imposibilității exercitării sale din motive de sănătate, judecătorii Curții Constituționale beneficiază de o sumă egală cu indemnizația netă pe 6 luni de activitate.

(2) Judecătorii Curții Constituționale, la data pensionării sau recalculării pensiilor anterior stabilite, beneficiază de pensie de serviciu egală cu 80% din indemnizația lor brută lunară. Pensia astfel stabilită se actualizează în raport cu indemnizația judecătorilor Curții Constituționale și se impozitează potrivit legii.

(3) Judecătorii Curții Constituționale au dreptul la pașaport diplomatic, în condițiile legii.

Capitolul VII

Personalul Curții Constituționale

Articolul 73

(1) Personalul Curții Constituționale este constituit din corpul magistraților-asistenți și din personalul Secretariatului General, care este condus de un secretar general.

(2) Secretarul general este asimilat magistraților, beneficiind în mod corespunzător de drepturile acestora. Perioada de îndeplinire a funcției de secretar general al Curții Constituționale constituie vechime în magistratură.

(3) Secretarul general este ordonator de credite, în condițiile art. 9 alin. (2).

Articolul 74

Statutul personalului Curții Constituționale se reglementează prin lege specială.

Capitolul VIII

Dispoziții tranzitorii și finale

Articolul 75

(1) Curtea Constituțională are un buget propriu, care face parte integrantă din bugetul de stat.

(2) Proiectul de buget se aprobă de către Plenul Curții Constituționale și se înaintează Guvernului pentru a fi inclus distinct în proiectul bugetului de stat supus legiferării.

Articolul 76

(1) Prima Curte Constituțională se constituie în cel mult 10 zile de la data publicării prezentei legi în Monitorul Oficial al României.

(2) În acest scop, fiecare Cameră a Parlamentului numește câte 3 judecători, pentru o perioadă de 3, 6 și 9 ani, cu respectarea prevederilor art. 5 alin. (4). Judecătorii vor fi numiți în ordinea numărului de voturi exprimate pentru fiecare candidat. De asemenea, Președintele României numește 3 judecători pentru aceleași perioade.

(3) În termen de 3 zile de la constituire, Curtea își alege președintele, iar în termen de 10 zile adoptă regulamentul de organizare și funcționare.

Articolul 77

Autoritățile publice, instituțiile, regiile autonome, societățile comerciale și orice alte organizații sunt obligate să comunice informațiile, documentele și actele pe care le dețin, cerute de Curtea Constituțională pentru realizarea atribuțiilor sale.

Articolul 78

Pentru anul 1992, sumele necesare funcționării Curții Constituționale se asigură de Guvern, din rezerva bugetară aflată la dispoziția acestuia.

